

Giovanni Battista Piranesi (1720–1778) | Geniální grafik italského baroka

1. 10. 2015 — 10. 1. 2016

Arcidiecézní muzeum Olomouc | Galerie

AUTOŘI VÝSTAVY | Blanka Kubíková, Dalibor Lešovský

KURÁTOR | Helena Zápalková

GRAFIKA | Vladimír Vaca

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ | Marek Novák

PŘÍPRAVA EXPONÁTŮ | Jarmila Franková, Veronika K. Wanková

INSTALACE | Vlastimil Sedláček, Filip Šindelář, Ondřej Žák

PROPAGACE | Petr Bieleš

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY | Hana Lamatová, Marek Šobáň

Výstava se koná pod záštitou J. E. Alda Amatiho, velvyslance Italské republiky

Toužil se prosadit jako architekt a vědec, ale do dějin se zapsal jako mimořádný umělec. Giovanni Battista Piranesi (1720–1778) se stal přímo synonymem pro grafiku 18. století. O jeho mistrovství si mohou od 1. října vytvořit kompletní představu návštěvníci Arcidiecézního muzea Olomouc. Výstava nazvaná „Geniální grafik italského baroka“ představuje Piranesiho grafické dílo v celé jeho tematické i výrazové pestrosti. „Nechybějí jak jeho proslulé římské veduty, tak architektonické fantazie z alba Žaláře,“ upozornila kurátorka Helena Zápalková.

Piranesi patří podle Zápalkové mezi největší osobnosti italského umění 18. století. „Byl mužem mnoha profesí - architekt, archeolog, designér, ale světové proslulosti dosáhl zejména jako grafik,“ uvedla kurátorka. Dětství a mládí strávil v Benátkách, kde získal umělecké vzdělání. „Usadil se ale v Římě a spojení s Věčným městem bylo nejen osudové pro něj, ale přineslo světovému umění zcela zásadní příspěvek – cyklus velkoformátových grafických vedut“ upozornila.

Piranesi nejdříve památky studoval a kreslil a díky mistrně zvládnuté technice leptu vydával jako grafické listy. Postupně vznikl velmi početný soubor vedut římských pamětihodností, a to nejen antických staveb, ale i pohledů na barokní chrámy, paláce, náměstí a slavné fontány. „Mnozí cestovatelé a vzdělanci přijeli do Říma právě díky jeho poutavým grafikám a na památku z cesty si odváželi Piranesiho alba,“ připomněla i „turistický efekt“ Piranesiho díla. V Arcidiecézním muzeu budou vystaveny jak grafické listy zobrazující památky Říma, tak blízkých měst Tivoli, Cory, Castel Gandolfo či pohledy na dórské chrámy v Paestu.

Všechny přehledy dějin umění v souvislosti s Piranesim zmiňují také grafický cyklus s názvem Carceri d'Invenzione (Imaginární žaláře). Zneklidňující atmosféra nekonečných chodeb a schodišť starověkých vězení přitahuje podle Zápalkové pozornost již od dob romantismu. „Uhrančivá expresivita tohoto souboru doslova nadchla i takové velikány literatury, jako byli Victor Hugo, Charles Baudelaire nebo Aldous Huxley. Inspirativní byly tyto grafiky taky pro surrealisty. A myslím si,

že tajemným světem Žalářů budou fascinováni i návštěvníci naší výstavy," míní kurátorka výstavy.

Piranesiho tvorba má ale podle Zápalkové mnohem širší rozpětí, zahrnuje architektonické realizace, bouřlivě vedené teoretické polemiky i grafická alba archeologického zaměření, ve kterých se snažil zachytit mizející antické stavby s přesností vědce i vášní oddaného obdivovatele. „Jeho archeologická alba sklízela uznání po celé Evropě, prodávala se od Irska přes Skandinávii až po Rusko. Za svoji přínosnou práci byl oceněn přijetím do prestižní Society of Antiquaries of London," dokumentovala historička umění dobové renomé Piranesiho díla a upozornila, že zájem o jeho tvorbu projevila i česká a moravská šlechta. „Jejich největší sběratelské pozornosti se dostávalo Piranesiho vedutám, které byly součástí výzdoby nejednoho paláce či venkovského sídla," zmínila.

Ředitel Muzea umění Olomouc Michal Soukup zdůraznil, že výstava v Arcidiecézním muzeu pořádaná ve spolupráci s Národní galerií v Praze představuje Piranesiho grafické dílo v celé jeho tematické i výrazové pestrosti. „Kromě proslulých vedut a výjevů ze slavného cyklu Carceri vystavujeme i grafické listy zobrazující antické památky. Exponáty z fondu Národní galerie doplňují unikátní grafická alba z majetku Olomouckého arcibiskupství, tisky z Moravské zemské knihovny v Brně, Muzea umění Olomouc a soukromé sbírky," vyjmenoval s poděkováním zapůjčitele. Jak dodal, grafické listy doplní vzácné korkové modely antických staveb, které do Olomouce zapůjčil Národní památkový ústav v Kroměříži ze státního zámku Rájec nad Svitavou.

Výstava světově proslulého barokního grafika potrvá v Arcidiecézním muzeu Olomouc do 10. ledna. Výstavu doprovází bohatě ilustrovaný katalog. Zájemci o podrobnější informace mohou vybírat z bohatého doprovodného programu sestávajícího z komentovaných prohlídek, workshopů a animačních programů.

DOPROVODNÉ A VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY

Komentované prohlídky

13. 10. 2015 A 20. 11. 2015 | 16:30 HODIN

Výstavou vás provede kurátorka Helena Zápalková

Kapacita omezená! Rezervace, informace: pokladna@olmuart.cz, tel.: 585 514 241

Galerijní animace

Hry otisku | program pro 1. st. ZŠ

13. 10. 2015 — 10. 1. 2016

Galerijní animace představí žákům grafiku jako jeden z druhů výtvarného umění. V praktické části programu si účastníci vyzkouší některou z méně náročných grafických technik (monotyp, aktivní grafiku). A samozřejmě také na vlastní oči poznají tvorbu geniálního barokního grafika G. B. Piranesiho. Program kombinuje tvořivou výtvarnou činnost s mluveným slovem v prostoru výstavy.

Délka programu: 90 minut, Lektor: Marek Šobáň, soban@olmuart.cz, tel.: 585 514 174

Carceri neboli Žaláře | program pro 2. st. ZŠ a SŠ

13. 10. 2015 — 10. 1. 2016

Svou tvorbou inspiroval Victora Huga, Honoré de Balzaca nebo Charlese Baudelaira.

Vytvořil mj. cyklus tajemných Žalářů či působivých vedut Říma, na nichž můžete vidět dobovou podobu známých antických památek. S naznačenými literárními a antickými tématy pracuje také galerijní animace, která představí dílo G. B. Piranesiho tvůrčím a zážitkovým způsobem. Program doplní výuku výtvarné výchovy, dějepisu, jazyka českého a literatury.

Délka programu: 90 minut Lektor: Hana Lamatová, lamatova@olmuart.cz, tel.: 585 514 174

Z muzea na vycházku | G. B. Piranesi a římské umění jako inspirace pro barokní architekturu | program pro veřejnost

25. 10. 2015 | 15.00 – 17.00 HODIN

Obdiv Giovanni Battisty Piranesiho směřovaný k římské architektuře ovlivnil jeho práci s architektonickými motivy a detaily. Pojdte se s námi projít z výstavy Giovanni Battista Piranesi / Geniální grafik italského baroka ven za zdi Arcidiecézního muzea, kde si ukážeme, jakým způsobem inspirovalo římské umění architekturu baroka.

Na prohlídku je nutná rezervace. Lektor: Hana Lamatová, lamatova@olmuart.cz, tel.: 585 514 174

Sobotní grafika | rodinný workshop

31. 10. 2015 | 10:00 – 14:00 HODIN | ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC A UC UP OLOMOUC

Sobotní dílna je určena všem malým a velkým návštěvníkům, kteří chtějí proniknout do světa umělecké grafiky. Inspiraci načerpáme ve společnosti kurátorky na aktuální výstavě a poté se vydáme do skutečného grafického atelieru tvořit.

Na workshop je nutné se přihlásit. Kontakt: Marek Šobán, soban@olmuart.cz, tel.: 585 514 174

KONTAKT PRO MÉDIA

Mgr. Petr Bielez

tiskový mluvčí

Muzeum umění Olomouc | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

K: Muzeum moderního umění | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

T: 585 514 282 | M: 724 202 905

E: bielesz@olmuart.cz | [web](#) | [facebook](#) | [twitter](#)

